

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ՄԱԳԻՍՏՐԱՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

«Ընդհանուր և հայ լեզվաբանություն» մասնագիտության

1. Հայոց լեզվի կազմավորումը և զարգացման փուլերը:
2. Ժամանակակից հայոց լեզուն իբրև ազգային, պետական, գրական լեզու:
3. Հնչյունաբանություն. հնչյուն և հնչույթ:
4. Հնչյունների դասակարգումը և նրանց բնութագիրը:
5. Բառագիտություն. բառ, բառույթ և բառաձև:
6. Բառի ձևաբանական կառուցվածքը, ձևույթներ:
7. Ժամանակակից հայերենի բառապաշարը և հարստացման միջոցները՝ ներքին և արտաքին:
8. Քերականության ուսումնասիրության առարկան (ձևաբանություն և շարահյուսություն):
9. Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները:
10. Գոյական անուն, նրա խոսքիմասային առանձնահատկությունները և իմաստային-քերականական տեսակները:
11. Ածական անունը որպես խոսքի մաս, նրա տեսակները, կազմությունը, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները:
12. Թվական անուն, նրա խոսքիմասային առանձնահատկությունները:
13. Դերանունների խոսքիմասային առանձնահատկությունները, դերանունների տեսակները:
14. Բայը որպես խոսքի մաս, նրա իմաստային, ձևաբանական, շարահյուսական և բառակազմական առանձնահատկությունները:
16. Հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը (մակբայ, կապ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն), նրանց ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները:

17. Շարահյուսության առարկան, շարահյուսական առավելագույն և նվազագույն միավորները:
18. Բառակապակցություն, բառ, նախադասություն և շարույթ:
19. Նախադասությունը որպես լեզվական միավոր:
20. Գրաբարը որպես հին հայերեն:
21. Լեզու և բարբառ, ենթաբարբառ և խոսվածք:
22. Հայոց լեզվի բնույթը և ցեղակցական կապերը, նրա դիրքը հնդեվրոպական լեզուների շարքում:
23. Հայոց գրերի ստեղծման պատմական պայմանները:
24. Ոճաբանության ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները:
25. Լեզու, խոսք և ոճ:
26. Լեզուն որպես լեզվաբանության առարկա:
27. Լեզվի գործառույթները:
28. Լեզվի մակարդակները և նրա հիմնական միավորները:
29. Լեզու և հասարակություն:
30. Լեզվի զարգացման փուլերը:
31. Լեզվի ծագման խնդիրը:
32. Լեզվաբանական գիտակարգեր և միջգիտակարգեր:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Աբեղյան Մ., Հայոց լեզվի տեսություն, Ե., 1965:
2. Աբրահամյան Ա., Գրաբարի ձեռնարկ, Ե., 1977:
3. Աբրահամյան Ս., Ժամանակակից հայերենի քերականություն, Ե., 1976:
4. Աղայան Էդ., Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն, Ե., 1984:
5. Աղայան Էդ., Լեզվաբանության հիմունքներ, Ե., 2009.
6. Աճառյան Հ., Հայ բարբառագիտություն, Մ., 1911:

7. Աճառյան Հ., Հայոց լեզվի պատմություն, 1., Ե., 1940, 2-րդ մ. 1951:
8. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե., 1978, 1989:
9. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանության հարցեր, Ե., 1970, 1973, 1977:
10. Լեզվաբանության տեսության հարցեր, Սարգսյան Մ., Ե., «Տիր» հրատ., 2021, 166 էջ:
11. Կատվայան Վ., Հայ բարբառագիտության հարցեր, Ե., 2014, 232 էջ:
12. Համբարձումյան Վ., Գրաբարի ձեռնարկ, Ե., Էդիթ Պրինտ, 2018.- 436 էջ:
13. Համբարձումյան Վ., Լեզվաբանության հիմունքներ, Ե., «Ասողիկ» հրատ., 2019, 368 էջ:
14. Մելքոնյան Մ., Ակնարկներ հայոց լեզվի ոճաբանության, Ե., 1984:
15. Պետրոսյան Հ., Հայերենագիտական բառարան, Ե., 1987:
16. Պողոսյան Պ., Խոսքի մշակույթի և ոճագիտության հիմունքներ, Ե., 1990, 1991:
17. Զահուկյան Գ., Հայոց լեզվի զարգացումը և կառուցվածքը, Երևան, «Միտք», 1969, 291 էջ:
18. Զահուկյան Գ., Հայոց լեզվի պատմություն. նախագրային ժամանակաշրջան, Ե., 1982:
19. Զահուկյան Գ., Հայոց լեզվի տեսության և պատմության հիմնահարցերը, Երևան-Բեյրութ, «Համազգային», 2000, 406 էջ:
20. Զահուկյան Գ., Շարահյուսական ուսումնասիրություններ, Երևան, 2003:
21. Սուքիասյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե., 1978, 1982:
22. Джаукян Г., Общее и армянское языкознание, Ереван, АН Арм. ССР. Ин-т языка им.Р. Ачаряна, 1978, 334 с.
23. Соссяр Ф. де, Курс общей лингвистики, Екатеринбург, Изд-во Урал. ун-та, 1999, 24. 432 с.
25. Соссяр Ф. де, Труды по языкознанию, М., 1977.